

Kunnanjohtajan tilannekatsaus

Kunnanvaltuusto 28.9.2020

Yrjö Eronen, vs. kunnanjohtaja

(videolla kuultava puhe poikkeaa joiltakin osin kirjoitetusta puheesta, ei kuitenkaan olennaisilta asiasisällöiltään)

Tätä puhetta en olisi halunnut pitää. Pidän sen, koska minun on kerrottava tilanteesta, johon Rääkkylän kunta on joutunut valokuituverkon ja sen liiketoiminnan kauppapäätöstä koskevien oikaisuvaatimusten ja sittemmin hallintovalitusten vuoksi.

Valopiuha osuuskunnan hallitus on päättänyt, että he eivät voi jäädä odottamaan kunnan tekemän kaupparatkaisun hallinto-oikeuskäsittelyä, vaan osuuskunnan hallitus on päättänyt hakea saneerausratkaisua. Jos saneerausratkaisu ei toteudu, on osuuskunnan hallituksen mukaan vaihtoehtona konkurssi.

Pankit, Rääkkylän Osuuspankki ja Pohjois-Karjalan Osuuspankki eivät myöntäneet kunnan takaamille lainoille lyhennysvapaita Euroopan keskuspankin valvontaan ja määräykseen vedoten. Lyhennysvapaat olisivat antaneet osuuskunnalle lisääaikaa ja samoin kunnan kaupparatkaisulle.

Valittajat valituksissaan vaativatkin yhtenä vaihtoehtona osuuskunnan velkasaneerausta. Saneerausta on toki vaadittu aiemminkin, esimerkiksi täällä valtuustosalissa.

Nyt siihen saneeraukseen ollaan sitten päätymässä.

Yritän kertoa tilanteen mahdollisimman ymmärrettävästi:

Kauppavaihtoehdossa, kunta olisi saanut omistukseensa 500 km valokuituverkkoa, joka kattaa käytännössä koko kunnan. Kaupparatkaisun edullisuus perustui rahoitukseen. Meillä oli Kuntarahoitus Oy:ltä lainatarjous, jonka maksuaika oli 30 vuotta ja 10 ensimmäisen vuoden kiinteä korko 0.65 %. Tällä rahoituksella kunnan jo perustaman Rääkkylän Kuitu Oy:n toiminta olisi ollut voitollista ja yhtiö olisi pystynyt maksamaan kunnalle pääomavuokraa kunnan ottamien lainojen takaisinmaksu varten. Kauppavaihtoehdossa kunnan ei olisi tarvinnut kirjata takausvastuun mukaisia lainoja kunnan alijäämään.

Meillä olisi ollut mahtavat mahdollisuudet rakentaa Rääkkylään uutta elinvoimaa, etätyötä, elämää.

Saneerausvaihtoehdossa kunta maksaa takausvastuunsa mukaiset velat pankeille, 500 km valokuituverkkoa jää Pohjois-Karjala tietoverkko-osuuskunnan omistukseen. Parempi vaihtoehto tietysti sekin kuin valokuituverkon joutuminen ”vieraisiin käsiin”, jota osuuskunnan konkurssivaihtoehto tarkoittaisi.

Saneerausratkaisun yksityiskohdat tulevat vielä tarkemmin ratkaistavaksi, mutta tämän hetkisen tilanteen mukaan se merkitsee, että alijäämäksi joudumme kirjaamaan konkurssivaihtoehdon 3,5 miljoonan sijasta 2 miljoonaa euroa. Siinä meillä on edessä haaste, jossa helposti parin kolmen

vuoden kuluttua on edessä joutuminen arviointimenettelyyn. Sen enempää ennustelematta, on kuitenkin muistettava, että joutuminen arviointimenettelyyn ei vääjäämättä tarkoita joutumista kuntaliitokseen.

Saneerausratkaisun hyvä puoli on se, että verkko jää edelleen tietoverkko osuuskunnan jäsenten omistukseen. Siis meidän, jotka olemme osuuskunnan liittymän hankkineet tai hankimme. Saneerauksen jälkeen osuuskunnan velat pankeille jäävät niin pieniksi, että osuuskunta voi pyörittää toimintaa ja pystyy suorittamaan saataviaan myös kunnalle. Osuuskunnan jäseniltä odotan aktiivisuutta ja kiinnostusta osuuskunnan toimintaan. Asia ei minulle kuulu, mutta oletan, että osuuskunnan hallitukseen on paikkoja tarjolla.

Nyt, jos ja kun saamme tämän valokuituverkkoasian johonkin järjestykseen, on aika käynnistää todella tuntuva kuntamarkkinointi Rääkkylän mahdollisuuksista etätyöpöytäjä.

Mielestäni Rääkkylän kuntakuva oli jo kirkastumassa. Pidetään huolta, että pääsemme uudelleen nousuun. Meillä on näitä vahvuuksia: luonto, maa ja metsät ja hyvä porukka. Myös palvelumme ovat hyvässä kunnossa, vaikka itse emme sitä välttämättä muista. Mielelläni mainitsen myös turvallisen kasvuympäristön lapsille ja nuorille sekä tasokkaan perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen.

Uutena ja panostuksen arvoisena näen meille kalat ja kalastuksen sekä yrtit. Niiden varaan on mahdollisuus rakentaa uutta liiketoimintaa.

Saneerausratkaisu on tarkoitus käsitellä kunnanhallituksessa tiistainen 6.10.

Sitten siirrytään muihin asioihin:

Otan esille toisen kestoaiheen: Rääkkylän Kiinteistöpalvelu Oy:n. Olen ajatellut, valtuuston puheenjohtajan ja hallituksen puheenjohtajan kanssa keskusteltuani, että otamme valtuuston syksyn talousarvioseminaarin yhteydessä arvioinnin aiheeksi osakeyhtiön tähänastisen neljän vuoden toiminnan arvioinnin ja kehittämistarpeet. Mielestäni idea kiinteistöpalvelu osayhtiöstä on todella erinomainen, ainoa vika siinä on se, että sitä ei keksitty minun aikanani (tämä kevennyksenä).

Ajatelkaa millainen määrä tuloja valuisi Rääkkylän aluetaloudesta muihin kuntiin, jos meillä ei olisi Rääkkylän Kiinteistöpalvelu Oy:n tarjontaa. Puhumme varmaan noin 200.000 euron määrästä. Pelastuslaitoksen toiminta ja sen ylläpitäminen Rääkkylässä on täysin Kiinteistöpalvelusta riippuvaista.

Kiinteistöpalvelun työntekijöistä lähes kaikki ovat kirjoilla Rääkkylässä.

Kolmantena asiana haluan kertoa teille Rääkkylän sosiaali- ja terveystalouden tilanteesta. Kun Rääkkylä 20.6.2016 päätti P-K:n sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän perussopimuksen hyväksymisestä, kunta siirsi täyden järjestämisvastuun Rääkkylän sosiaali- ja terveystaloudesta kuntayhtymälle. Sote palvelujen osalta siis emme ole itsenäinen kunta. Kuntayhtymän valtuustossa meillä on yksi edustaja, kuntayhtymän hallituksessa meillä on ns. kuntapaikka.

Hänellä on osallistumis- ja puheoikeus. Kuntayhtymä päättää palveluistamme, (tarvittaessa enemmistöpäätöksellä.)

Palvelumme ovat tämän vuoden loppuun määräytyneet Terveystalon (aiemmin Attendon) kanssa tehdyn ulkoistamissopimuksen perusteella. Ensi vuoden alusta on edessä uusi tilanne sopimuksen päättyessä.

Rääkkylän kunnanhallituksen asettama sote-neuvotteluryhmä on neuvotellut Siun soten neuvottelijoiden kanssa siirtymästä. Neuvottelujen tuloksena neuvotteluryhmä yksimielisesti katsoo, että Rääkkylän sote-palvelut on tarkoituksenmukaisinta järjestää Siun soten toimesta. Siun soten tekemät hintalaskelmat osoittavat, että Rääkkylän palvelut voidaan tuottaa nykyistä hintatasoa 500.00 – 1.000.000 euroa halvemmalla.

Paradoksi (suomeksi järjenvastaisuus) tässä asiassa on se, että tämän hetkisten määräysten mukaan Rääkkylä kuitenkin joutuisi vuodelta 2021 maksamaan Siun soten maksut vuosien 2020, 2019 ja 2018 hintatason mukaan. Eli vaikka Siun sote pystyy tuottamaan meidän palvelumme halvemmalla, me maksamme silti Terveystalon sopimuksen mukaisia maksuja. Tämä epäkohta toistuu edelleen vuonna 2022 ja vielä 2023 (ellei sitä maakuntamallia tule sitä ennen).

Purematta emme tätä nielaise vaan meidän on vedottava kuntayhtymän perussopimukseen, joka yksiselitteisen selvästi sanoo, että maksuosuudet määräytyvät käytön mukaan. Rääkkylän maksuosuus ei ole määräytynyt käytön mukaan. Vasta vuonna 2021 tiedämme mitä meidän palvelumme käytön mukaan maksavat.

Tiedän, että muut kunnat eivät tätä epäkohtaa myönnä, mutta silti meidän tulee vaatia oikeutta. Se on yksi meidän kohtalon kysymyksistä.